

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-10-15

Diarienummer N609-3518/24

Handläggare:

Christian Arensberg

E-post:

Christian.arensberg@grundskola.goteborg.se

Yttrande över ansökan att utöka skoltillstånd, Jensen education collage AB

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden översänder förvaltningens förslag till yttrande, daterat 2024-10-15, som sitt yttrande till Skolinspektionen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Skolinspektionen har begärt ett yttrande över Jensens education collage AB:s (nedan kallad Jensen) ansökan om att utöka nuvarande tillstånd för årskurserna 6–9 med årskurserna 4 och 5.

Jensen ansökte 2023 om att utöka befintligt tillstånd i Göteborg med årskurserna 4 och 5. Skolinspektionen avslag ansökan men efter prövning i domstol återvisades ärendet till Skolinspektionen för ny prövning. Då omständigheterna för vilka konsekvenserna kan bli av en etablering kan ha ändrats, har Göteborgs Stad nu möjlighet att lämna in ett nytt yttrande.

Yttrandet till Skolinspektionen beskriver ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser för Göteborgs Stad om Jensen får sin ansökan godkänd. Om Jensen startar på Carl Skottsbergs gata enligt sin plan kommer det tillsammans med den nuvarande skola som Jensen driver att öka kapaciteten på fristående skolor med 700 elever i de centrala delarna av staden, årskurserna 4–9. Detta bedöms få konsekvenser för flera kommunala skolenheter i närområdet som kan behöva göra korrigeringar i sin kapacitet och även vilka årskurser de erbjuder. Det går inte att utesluta att någon enskild enhet kan behöva stänga helt.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Tidigare års yttrande till Skolinspektionen har haft en befolkningsprognos med ett ökat elevunderlag som utgångspunkt. 2024 ser det annorlunda ut, antalet elever minskar samtidigt som de fristående skolorna ökat sin kapacitet. De nystartade fristående skolorna har i princip fyllt sin kapacitet och andelen elever som går på fristående skolor har därmed ökat. Med en nyetablering av en grundskola för 700 elever i Botaniska trädgården samtidigt som det totala elevantalet sjunker finns det risk att förvaltningens kapacitetsplanering behöver revideras.

Om Jensen startar på Carl Skottsbergs gata enligt sin plan kommer det tillsammans med den nuvarande skola som Jensen driver att öka kapaciteten på fristående skolor med 700 elever i de centrala delarna av staden, årskurserna 4–9. Det kommer få konsekvenser för flera kommunala skolenheter i närområdet som kan behöva göra korrigeringar i sin kapacitet och även vilka årskurser de erbjuder. Det går inte att utesluta att någon enskild enhet kan behöva stänga helt.

Bedömning ur ekologisk dimension

I dagsläget är det dåligt utbyggt med kollektivtrafik till Carl Skottsbergsbergsgatan. Det finns därmed en risk att antalet elever som blir körda av sina föräldrar till skolan kommer att vara relativt högt. Det kan innebära att den totala trafikmängden runt Botaniska trädgården ökar under rusningstid.

Fastigheten som skolan planerar att starta i har tidigare använts av Göteborgs universitet. Botaniska trädgården har varit i kontakt med förvaltningen och uttryckt oro för att en grundskola med den storlek som Jensen planerar kan öka slitaget på Botaniska trädgården. Botaniska har skrivit fram en konsekvensbeskrivning som de delgett olika förvaltningar i Göteborg. Den finns som bilaga och bifogas yttrandet till Skolinspektionen

Bedömning ur social dimension

Elever och vårdnadshavares möjlighet att välja skola är en av grundpelarna i skollagen och andra författningar som styr svensk skola. I dagsläget går drygt 22 procent av grundskoleeleverna i Göteborg på fristående skolor. När nya enskilda skolhuvudmän etablerar sig i Göteborg kan det beskrivas som att utbudet av skolor ökar och möjligheten för enskilda elever att välja skola ökar.

Idag har de flesta fristående skolor kö, ibland så lång att man som elev måste anmäla sig till skolan långt innan skolplikten inträder. Med fler fristående skolor ökar därmed elevernas möjlighet att välja en fristående skola de kan bli antagna till.

Bilagor

1. Ansökan
2. Förslag till yttrande
3. Elevantal per regi
4. Karta
5. Befolkningsprognoser Göteborg uppdelat på stad och mellanområden
6. Yttrande från Botaniska

Ärendet

Skolinspektionen har begärt ett yttrande om Jensens education collage AB:s ansökan om att utöka nuvarande tillstånd för årskurserna 6–9 med årskurserna 4 och 5.

Göteborgs Stad har fått anstånd till den 24 oktober 2024 med att inkomma med sitt yttrande. Ärendet medger inte någon bordläggning.

Beskrivning av ärendet

Jensen ansökte 2023 om att utöka befintligt tillstånd i Göteborg med årskurserna 4 och 5. Skolinspektionen avslag ansökan utifrån att huvudmannen angett en timplan för undervisningen som understeg den garanterade undervisningstiden enligt Skolverkets riktlinjer. Jensen överklagade Skolinspektionens beslut och har fått bifall för sitt överklagande i domstolen som återvisat ärendet till Skolinspektionen för ny hantering. Den ansökan som Göteborgs Stad har att yttra sig över skiljer sig inte från den som grundskolenämnden yttrade sig över i april 2023. Men då omständigheterna för vilka konsekvenserna kan bli av en etablering kan ha ändrats har Göteborgs Stad nu möjlighet att lämna in ett nytt yttrande.

Jensen har sedan 2008 ett tillstånd att bedriva en F-9 skola i Göteborg. Jensens plan är att använda det gamla skoltillståndet för deras nuvarande skola på Viktoriagatan och flytta nuvarande skolenhet till Carl Skottsbergsgatan och komplettera den med årskurserna 4 och 5 och därmed för en 4–9 skola med en kapacitet för 700 elever.

Förvaltningens bedömning

Den fria etableringsrätten för fristående skolor har en stark ställning i skollagen och förvaltningen bedömer att Jensen kommer att få sin ansökan godkänd av Skolinspektionen. När Skolinspektionen värderar nya skoltillstånds påverkan på den kommunala skolekonomin är det i ett tidsperspektiv på 5 till 10 år. Även om förvaltningen skrivit fram ett förslag till yttrande som mer detaljerat beskriver de konsekvenser som Jensens utökning kan komma att få för Göteborgs Stad jämfört med yttrande under perioden 2019–2024, bedöms det inte påverka Skolinspektionens bedömning av ansökan, utan en kommun med Göteborgs Stads storlek ska enligt Skolinspektionens praxis kunna klara av att ställa om sin verksamhet inom en tioårsperiod.

Dimensionering av skolverksamhet planeras alltid med lång tidshorisont. Göteborgs Stad har sedan tillkomsten av grundskolenämnden tagit ett mer samlat grepp om planeringen och dimensioneringen av kommunal skolverksamhet i staden. Under de senaste tre åren har prognosen för elevutvecklingen förändrats. Mellan 2019 och 2021 var förvaltningens bedömning att nya skolansökningar från enskilda skolhuvudmän motsvarade halva den prognostiserade ökningen av elever i staden. Befolkningsutvecklingen har sedan dess förändrats och hösten 2024 visar befolkningsprognosen på ett minskat antal elever i staden, vilket även gäller i närområdet till Jensens planerade nya skola.

Om Jensen får tillstånd och startar enligt sina planer samtidigt som Nordic International School startar finns en uppenbar risk flera skolenheter kommer att ha kostsam överkapacitet under höstterminen 2025. Med tanke på nuvarande befolkningsutveckling kommer det att öka pressen på att anpassa kapaciteten på kommunala skolor, särskilt i de centrala delarna av staden. Det går inte att utesluta att det kan bli aktuellt med

enhetsförändringar när det gäller stadier eller eventuellt stängning av enskilda skolenheter.

När en fastighet byter användningsområde från universitetslokal till grundskola prövas det av lokala myndigheter, stadsbyggnad och miljö. Dessa förvaltningars prövning är en osäkerhetsfaktor. Det finns en osäkerhet om fastighetsägaren, Skandia Fastighet, får tillstånd att bedriva grundskoleverksamhet för 700 elever Carl Skottsbergsgatan. Bullersituationen och tillgången på friytor men även trafiksituationen i närområdet kan påverka möjligheten att bedriva grundskoleverksamhet på adressen, särskild i den omfattning Jensen planerar för.

Protokollsutdrag skickas till

Skolinspektionen

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef